

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA CIVILNIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....	9
5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	10
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
7. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU	13
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	14
8.1.1. Bruto plaće.....	15
8.1.2. Izdaci za uporabu vozila	15
8.1.3. Tekući grantovi	16
8.1.4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	17
8.2. Pregled prihoda i primitaka.....	18
8.3. Bilanca stanja	19
9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	20
9.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	20
9.2. Umirovljenje	21
10. JAVNE NABAVE.....	21
11. OSTALO	22
11.1. IT revizija	22
11.2. Interresorne radne grupe-Povjerenstva i savjetodavna tijela	22
11.3. COVAX sustav	23
12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	26
PRIVICI.....	26

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Ministarstva za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *nepravodobno donošenje odluka o dodjeli sredstava tekućih grantova (točka 8.1.3. Izvješća);*
- *neefikasnost elektroničke baze obrade podataka o naplaćenim pristojbama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine po osnovu podnesenih zahtjeva za odricanje od državljanstva (točka 8.2. Izvješća);*
- *raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta pored poslova radnog mjesta na kojem inače rade, na način koji nije predviđen važećim propisima (točka 9.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su

regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.7.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Ministarstva za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća sa skretanjem pozornosti na uočene slabosti prilikom evidentiranja poslovnih promjena u okviru Višegodišnjeg kapitalnog ulaganja vezane za neisporučene usluge te pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na:

- Neefikasnost elektroničke baze podataka o naplaćenim pristojbama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine po osnovu podnesenih zahtjeva za odricanje od državljanstva,
- Ministarstvo je vršilo raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta na kojem inače rade, na način koji nije predviđen važećim propisima.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati.

Utvdili smo kako je Ministarstvo u 2022. godini od ukupno 11 prethodno danih preporuka, realiziralo dvije, osam nije realiziralo, dok je realizacija za jednu preporuke u tijeku.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Ministarstvo je dužno da prilikom korištenja i pravljenja sredstava za reprezentaciju postupa u skladu sa aktima Vijeća ministara BiH i internim pravilima, a sve u cilju racionalnog trošenja proračunskih sredstava.	Ponovno su konstatirana neadekvatna obrazloženja o povodu nastanka troškova reprezentacije.	
2.	Preporučamo Ministarstvu da osigura pouzdane evidencije o korištenju službenih vozila kojim će se rizik od namjenske uporabe službenih vozila svesti na minimum.	Nedostaci u pogledu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola u segmentu uporabe vozila i dalje su prisutni.	
3.	Ministarstvo treba unaprijediti način izvješćivanja i osigurati detaljna obrazloženja u tekstualnom dijelu financijskog izvješća.	Ministarstvo ni u 2022. godini nije osiguralo sveobuhvatna obrazloženja u tekstualnom dijelu financijskog izvješćivanja.	
4.	Preporučamo Ministarstvu da uz konzultacije sa Ministarstvom financija i trezora, razmotri evidentiranje ovih potraživanja u svojim poslovnim knjigama u cilju praćenja njihove daljnje realizacije.	Nakon evidentirane uplate od strane UNICEF-a i konzultacija sa MFT izvršen je prijenos sredstava na Program posebnih namjena financiranje troškova iz ugovornih	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
		aranžmana za nabavu zdravstvenih protivmjera protiv COVID-19 – 0701B40 (VKU) u iznosu od 413.278,72 USD, koji predstavlja neiskorišteni višak realizacije nabave vakcina Moderna (donacija USA koja je realizirana kroz COVAX mehanizam).	
5.	Ministarstvo je obvezno voditi uredne i ažurne evidencije za sredstva koja su osigurana kroz višegodišnje kapitalno ulaganje u cilju usuglašenog stanja obveza i potraživanja Ministarstva.	Ministarstvo vodi uredne i ažurne evidencije za sredstva koja su osigurana kroz višegodišnje kapitalno ulaganje Ministarstva.	
6.	Potrebno je ubrzati aktivnosti na uspostavljanju sustava koji će pružiti pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim pristojbama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem.	Aktivnosti na uspostavljanju sustava koji će pružiti pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim pristojbama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem nisu okončane u 2022. godini.	
7.	Ministarstvo je dužno raspored državnih službenika na radna mjesta vršiti u skladu sa relevantnim propisima.	Ministarstvo ni u 2022. godini nije vršilo raspored državnih službenika na radna mjesta u skladu sa važećim propisima.	
8.	Uzimajući u obzir značaj Informacijskog sustava za obradu podataka o državljanstvima neophodno je što prije osigurati odgovarajuće održavanje i administraciju.	Još uvijek nije osigurano odgovarajuće održavanje i administracija Informacijskog sustava u Ministarstvu.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
2/2020	Potrebno je kadrovski popuniti Jedinicu unutarnje revizije i raditi na njenom funkcionalnom jačanju, kako bi svojim radom doprinijela razvoju sustava javne interne financijske kontrole u Ministarstvu i institucijama koje su u njenoj nadležnosti.	Iako je Ministarstvo početkom 2022. godine u potpunosti kadrovski popunilo Jedinicu unutarnje revizije, ni u 2022. godini Jedinica nije bila funkcionalna s obzirom na to da već drugu godinu nije realizirala planirane aktivnosti u roku.	
4/2020	Ministarstvo, kao institucija koja provodi proceduru dodjele sredstava granta i prati realizaciju utroška, bi trebalo upoznati nadležne institucije da se konstanto kasni u donošenju odluka za dodjelu grant sredstava, a sve s ciljem unapređenja	Dodjela sredstava tekućih grantova iz proračuna Ministarstva za 2022. godinu kao i prethodnih godina, nije izvršena pravodobno.	

³ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
	sustava, uz realno definiranje rokova za pravdanje utroška namjenski dodijeljenih sredstava granta.		
7/2020	Preporučamo Ministarstvu da poduzme potrebne radnje na imenovanju članova povjerenstava te da, u okviru svojih nadležnosti, osigura da se pravodobno razmatraju planovi rada i izvješća o radu, kao bitni dokumenti za rad tih tijela.	Poduzete su određene aktivnosti na imenovanju članova povjerenstava, Ministarstvo ima proaktivan stav po pitanju uspostavljanja efikasnog rada ovih tijela, ali još uvijek nisu okončane sve aktivnosti.	

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizirane preporuke, preporuke čija je realizacija u tijeku, nerealizirane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 13 preporuka i sve su dane zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, osam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvješćima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, u skladu s tim, takve preporuke ponovljene u ovom izvješću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁴	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	6.	Sustav unutarnjih kontrola		●	●	
2.	6.	Sustav unutarnjih kontrola		●		●
3.	6.	Sustav unutarnjih kontrola-unutarnja revizija		●		●
4.	8.	Financijska izvješća		●		●
5.	8.1.1.	Bruto plaće		●	●	
6.	8.1.2.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
7.	8.1.3.	Tekući grantovi		●		●
8.	8.2.	Pregled prihoda i primitaka		●		●
9.	9.1.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta		●		●
10.	9.2.	Umirovljenje		●	●	
11.	11.1.	IT revizija		●		●
12.	11.1.	IT revizija		●	●	
13.	11.3.	COVAX-mehanizam		●	●	

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je utemeljeno Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine.⁵ Ministarstvo je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavu prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave i postupak evidencije registracije vozila te poslove deminiranja.

Ministarstvo je također nadležno i za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje temeljnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije u područjima zdravstva i socijalne zaštite, mirovina, nauke i obrazovanja, rada i upošljavanja, kulture i sporta i geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

Unutarnji ustroj i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2016. godine i njegovim izmjenama iz 2018. godine i 2021. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 196 izvršitelja. Ministarstvom su u

⁴ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁵ Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

2022. godini rukovodili ministar i zamjenik ministra imenovani 2019. godine. Novo rukovodstvo Ministarstva imenovano je 26.1.2023. godine.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u 14 osnovnih organizacijskih jedinica: Ured ministra, zamjenika ministra i tajnika Ministarstva, Jedinica unutarnje revizije, Povjerenstvo za deminiranje i devet sektora kojim rukovode pomoćnici ministara. Na 31.12.2022. godine upražnjena su tri rukovodeća radna mjesta, pomoćnika ministra u Sektoru za pravne i kadrovske poslove, u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo. Rješenjem ministra imenovani su vršitelji dužnosti za obavljanje poslova upražnjenih radnih mjesta. Iako je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost za popunjavanje radnih mjesta navedenih pomoćnika ministra u 2021. godini, procedura popunjavanja nije bila okončana u tijeku 2022. godine⁶.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Ministarstvo je izradilo osnovne dokumente za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Sačinjen je popis i izvršeno mapiranje poslovnih procesa po organizacijskim jedinicama, utvrđen i procijenjen rizik te izrađen registar rizika, koji je tijekom 2022. godine revidiran i ažuriran. Podaci o procesima i rizicima su uneseni u PIFC aplikaciju i definirana je osoba koja je ovlaštena za pristup u aplikaciju. Sačinjen je Akcijski plan razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrole u Ministarstvu za 2022. godinu. Ministarstvo je popunilo obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu i pravodobno ga dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

⁶ Javni oglas za prijem pomoćnika ministara u Sektoru za pravne i kadrovske poslove, u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo od strane Agencije za državnu službu BiH objavljen je 25.8.2022.godine s rokom dostave dokumenata najkasnije do 15.9.2022. godine. Do kraja tekuće godine procedura izbora pomoćnika ministra u Ministarstvu nije bila okončana. Naime, Agencija za državnu službu BiH je 27.1.2023. godine Ministarstvu dostavila informaciju u kojoj je navedeno da je neposredno pred održavanje pismenog dijela ispita za pomoćnike ministra, jedan član povjerenstva podnio ostavku. Pismeni dio stručnog ispita održan je u siječnju 2023. godine da bi nakon toga još jedan član povjerenstva podnio ostavku. Ministarstvo je 14.3.2023. godine Agenciji za državnu službu BiH uputilo zahtjev za djelomično poništenje natječaja za dva pomoćnika ministra u Sektoru za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu i u Sektoru za zdravstvo iz razloga planiranih izmjena na pravilniku o unutarnjem ustroju Ministarstva, što uključuje opis poslova i posebne uvjete radnih mjesta, a što može utjecati na opis poslova za mjesta koja se poništavaju. Obavještenje o djelomičnom poništenju natječaja Agencija je Ministarstvu uputila 29.3.2023. godine. U razdoblju završne revizije Ministarstva za 2022. godinu natječajna procedura za izbor pomoćnika ministra u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove bila je u tijeku.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju unutarnjih kontrola u Ministarstvu koje se odnose na troškove reprezentacije.

Ministarstvo je u tijeku 2022. godine vršilo nabavu darova u vrijednosti od 1.592 KM koji su evidentirani na kontu reprezentacije. Internim aktom Ministarstva je predviđena kupovina darova, a da navedeno nije definirano Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju⁸ jer se pod pojmom reprezentacije isključivo navodi pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge. Ipak, činjenica je da u institucijama BiH, postoje realne potrebe u pogledu darovanja poslovnih partnera koje nisu prepoznate u Pravilniku Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju. U skladu s tim javlja se potreba reguliranja ovog pitanja od strane Vijeća ministara BiH u cilju kreiranja regulatornog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka za reprezentaciju na način koji će uključivati sve stvarne potrebe institucija BiH.

Nadalje, uvidom o evidencije o primljenim i danim darovima uočeno je da je ista uspostavljena, ali nije sveobuhvatna. Evidentiraju se samo darovi koji su primljeni i dani, međutim, evidencija ne sadrži podatak o nabavljenim poklonima.

PREPORUKA 1

Ministarstvo treba osigurati sveobuhvatne evidencije o nabavljenim, primljenim i danim darovima.

Uočeno je kako se u određenim slučajevima prilikom pravdanja izdataka za reprezentaciju ne postupa u skladu sa definiranim internim aktima. Internim pravilnikom je definirano kako korisnik vanjske reprezentacije obvezno na računu navodi razlog nastanka troška. Revizijskim postupcima ustanovljeno je da se na računima vanjske reprezentacije, za usluge koje pruža Služba za zajedničke poslove institucija BiH, u određenom broju slučajeva ne navodi razlog nastanka troška.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Ministarstvo prilikom pravdanja troškova vanjske reprezentacije u potpunosti postupa u skladu sa Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju.

Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹⁰, Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu unutarnje revizije koja je u potpunosti kadrovski uspostavljena. Jedinica unutarnje revizije Ministarstva je nadležna za vršenje funkcije unutarnje revizije pored samog Ministarstva i u Agenciji za antidoping kontrolu BiH, Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, Agenciji

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete u BiH, Centru za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u BiH, Državnoj regulativnoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, Povjerenstvu za očuvanje nacionalnih spomenika BiH i Centru za uklanjanje mina u BiH-BHMAC.

Godišnji plan Jedinice unutarnje revizije u Ministarstvu za 2022. godinu odobren je 29.11.2021. godine. Uvidom u godišnji plan rada Jedinice unutarnje revizije Ministarstva može se zaključiti da je Jedinica unutarnje revizije planirala obaviti reviziju procesa obračuna i plaćanja putnih troškova¹¹ i naknadni revizorski pregled te reviziju procesa sačinjavanja i izvršenja proračuna u Ministarstvu. Planirana revizija procesa sačinjavanja i izvršenja proračuna u tijeku 2022. godine nije obavljena.

Pored toga, Jedinica unutarnje revizije je planirala obaviti revizije u još dvije institucije za koje je nadležna. U skladu sa odobrenim konsolidiranim strateškim i godišnjim planom za 2022. godinu, u tijeku izvještajnog razdoblja Jedinica unutarnje revizije je obavljala dvije naknadne revizije u institucijama za koje je nadležna.

Godišnje izvješće o aktivnostima unutarnje revizije za razdoblje 1.1.2022. – 31.12.2022. godine sastavljeno je i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. Uvidom u isti ustanovili smo da podaci iz Godišnjeg izvješća Jedinice unutarnje revizije nisu usklađeni s planovima rada Jedinice unutarnje revizije koji su dostavljeni Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

PREPORUKA 3

Potrebno je izvršiti analizu efikasnosti Jedinice unutarnje revizije u pogledu opsega aktivnosti i broja izvršenih revizija koje se provode na godišnjoj razini.

7. PRORAČUN MINISTARSTVA ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 12.391.000 KM (tekući izdaci 6.251.000 KM, kapitalni izdaci 150.000 KM i tekući grantovi 5.990.000 KM). Proračunom je odobreno 151 uposlenih, a na 31.12.2022. godine u Ministarstvu su bile 142 uposlene osobe. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 141.

Ministarstvo je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financiralo na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- neutrošena prenesena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u ukupnom iznosu od 797.951 KM¹²;
- neutrošena sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog razdoblja u iznosu od 20.016.536 KM;

¹¹ Navedena revizija je bila planirana i kroz Godišnji plan rada Jedinice unutarnje revizije u Ministarstvu za 2021. godinu, a okončana je u tijeku 2022. godine.

¹² U 2022. godini je izvršena uplata od 1.096.750 KM po osnovu savjetovanja sa UNICEF-om, tako da je ukupan proračun VKU iznosi 1.894.701 KM.

- uplate sredstava novčanih donacija u ukupnom iznosu od 708.530 KM¹³;
- povrat sredstava donatoru u iznosu od 162.638 KM;
- ostvareni primitak od naplate premije osiguranja u iznosu od 3.863 KM;
- odobrena sredstva iz tekuće pričuve u ukupnom iznosu od 267.000 KM¹⁴.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2022. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 35.135.896 KM, a ukupno je realizirano 14.593.468 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 50.000 KM. Povećani su putni troškovi (50.000 KM), a umanjeni su izdaci telefonskih i poštanskih usluga (30.000 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (20.000 KM).

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH¹⁵ i Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća¹⁶ je utvrđen okvir financijskog izvješćivanja sa smjernicama za izradu tekstualnog dijela izvješća. Analizom bilješki uz financijsko izvješće možemo konstatirati kako su navedeni podaci o saldima bilančnih pozicija i rashoda, ali nisu navedene detaljne informacije o značajnim promjenama koje su se desile u 2022. godini na pojedinim pozicijama (npr. izdaci za putne troškove, ugovorene i druge posebne usluge i sl.).

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno da bilješke uz financijska izvješća sačinjava u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 14.593.468 KM, što je za 226.315 KM manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Manje izvršenje se najvećim dijelom odnosi na manje realiziranu poziciju višegodišnjeg projekta.

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna odnose se na: tekuće grantove (5.669.980 KM), bruto plaće (4.313.234 KM), novčane donacije (2.732.692 KM), naknade troškova uposlenih (731.995 KM), putni troškovi (278.183 KM), višegodišnja kapitalna ulaganja (123.852 KM).

¹³ Koja uključuje uplatu u iznosu od 16.904,18 KM po osnovu sravnjenja sa UNICEF-om i koja je evidentirana na programu EU4HEALTH

¹⁴ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine u iznosu od 67.000 KM (Službeni glasnik BiH, broj 4/23) i Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za potrebe Košarkaškog saveza BiH u iznosu od 200.000 KM (Službeni glasnik BiH, broj 60/22)

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

¹⁶ Broj 05-16-2-134-1/23 od 04.01.2023. godine

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije.

8.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Izdaci za stimulacije: Isplaćene neto stimulacije sa 31.12.2022. godine iznose 42.008 KM što je za 14.941 KM veći iznos u odnosu na prethodnu godinu.

Odlukom Vijeća ministara BiH o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁷ propisano je da se kao mjerila pri vrednovanju rezultata obvezno uzimaju konkretni pokazatelji do kojih se dolazi konkretnim ocjenjivanjem okolnosti u kojima su oni ostvareni, kao i njihov značaj i korist za rad institucije.

Provedenom revizijom utvrdili smo kako je koncem prosinca 2022. godine, jednim rješenjem ministricе isplaćena stimulacija za 63 uposlena u iznosu od 26.200 KM u rasponu od 200 KM do 600 KM po uposlenom. Rješenje o isplati ne sadrži konkretna obrazloženja iz kojih bi se mogao utvrditi konkretan temelj za isplatu stimulacije za svakog uposlenog pojedinačno. Imajući u vidu navedeno, smatramo kako se dodjela novčanih nagrada uposlenim u Ministarstvu treba zasnivati na konkretnim, objektivnim i mjerljivim kriterijima, kako bi se zadovoljila načela ravnopravnosti i transparentnosti, u svim slučajevima.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je dužno da isplatu stimulacija vrši na temelju mjerljivih pokazatelja, dodatnog angažmana i izuzetnih rezultata u radu.

8.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu i održavanje službenih vozila sa 31.12.2022. godine iznose 63.624 KM i veći su za 24 % u odnosu na 2021. godinu (51.283 KM). Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (30.467 KM), materijal i usluge za popravak i održavanje vozila (24.101 KM), osiguranje vozila (6.306 KM) i registraciju motornih vozila (1.434 KM). U skladu sa Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH¹⁸ Ministarstvo raspolaže sa osam službenih vozila. Internim aktom Ministarstva¹⁹, pravo na stalnu uporabu službenih vozila dano je ministru, zamjeniku ministra i tajniku Ministarstva.

Postupcima revizije konstatirali smo kako je prisutna neusklađenost podataka navedenih u nalogu za vozilo, evidenciji o prisustvu na poslu za zamjenika ministra i vozača zamjenika ministra. Naime, uvidom u evidencije o prisustvu na poslu (šiht-liste) konstatirano je kako se za određeni dio mjeseca evidentira prisustvo na poslu (sjedište Ministarstva), a u putnom nalogu za uporabu službenog vozila se navodi relacija Zvornik-loko, koja ne odgovara mjestu rada.

¹⁷ Službeni glasnik 31/10

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20, 80/20

¹⁹ Broj: 05-02-2-2368/14 iz 2014. i 2016. godine

S obzirom na to da zamjenik ministra ostvaruje pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj zbog boravka u mjestu rada (sjedište Ministarstva u Sarajevu), te se zbog spomenute neusklađenosti na pravilan način ne primjenjuje ni Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknade za odvojeni život i naknade za privremeno raspoređivanje²⁰. Posljedica navedenog može biti nenamjenska uporaba sredstava.

PREPORUKA 6

Ministarstvo treba poduzeti potrebne mjere u cilju usklađenosti evidencija o prisustvu na poslu i evidencija o uporabi službenih vozila te s tim u svezi potrebno je reducirati prava na naknade koje se priznaju samo u slučaju prisustva na poslu.

8.1.3. Tekući grantovi

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu Ministarstvu su dodijeljena sredstva na ime tekućih transfera i grantova u vrijednosti od 5.990.000 KM za financiranje 13 projekata. Značajnija sredstva su odobrena za sufinanciranje projekata institucija kulture u BiH (3.097.000 KM), sufinanciranje sportskih manifestacija (1.342.000 KM), programi pripreme projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda H2020 (444.000 KM), sufinanciranje projekata međunarodne kulturne suradnje (390.000 KM).

Od ukupno odobrenih sredstava za realizaciju tekućih grantova Ministarstvo je u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH provodilo realizaciju za sredstva u ukupnoj vrijednosti od 5.669.980 KM. Odobrena sredstva za sufinanciranje sredstava za učešće BiH na Venecijanskom bijenalu (180.000 KM), Sufinanciranje protuminskih akcija u BiH (100.000 KM) i Sufinanciranje projekata bilateralne suradnje u oblasti nauke na temelju međunarodnih sporazuma (40.000 KM) nisu realizirana, iz razloga pandemije COVID-19 i izostavljanja prijedloga Odluke o raspodjeli sredstava za realiziranje granta protuminskog djelovanja u BiH sa sjednice Vijeća ministara tijekom 2022. godine.

Značajna grant sredstva su dodijeljena za projekte koji su okončani, tako da se dodjela sredstava ne može promatrati kao sufinanciranje aktivnosti, nego kao refundacija troškova za projekte koji su okončani.

U skladu sa člankom 10. Zakona o proračunu, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, u srpnju 2022. godine²¹ donijelo pojedinačne odluke o kriterijima za dodjelu sredstava za sve grantove odobrene Zakonom o proračunu, kojim je definirano da se

dodjela sredstava vrši na temelju javnog poziva.

Ministarstvo je u kolovozu objavilo javni natječaj za podnošenje zahtjeva za dodjelu sredstava. Po provedenom javnom pozivu, imenovano povjerenstvo, u čijem sastavu su predstavnici Ministarstva i Ministarstva financija i trezora BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH i Ureda predsjedatelja Vijeća ministara BiH, sačinilo je evaluaciju i prijedlog odluka za dodjelu sredstava. Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva, 22.12.2022. godine, donijelo

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 42/2012, 78/2012, 51/2013, 68/2018, 79/2022

²¹ Službeni glasnik BiH, br.: 56/22

pojedinačne odluke²² o dodjeli sredstava granta. Nakon toga Ministarstvo je 29.12.2022. godine pristupilo zaključivanju pojedinačnih ugovora o korištenju dodijeljenih sredstava sa korisnicima sredstava kojima su definirana međusobna prava i obveze ugovornih strana. Sredstva za sufinansiranje projekata korisnicima su doznačena u siječnju 2023. godine.

Odlukama o rasporedu sredstava za grant Sufinanciranje sportskih manifestacija, projekata kulture i programa za pripremu projekata i kandidatskog statusa projekta Horizont za 2022. godinu definirano je da su korisnici sredstava dužni dostaviti narativno izvješće i izvješće o namjenskom utrošku sredstava u roku od godinu dana od dana potpisivanja ugovora ili do raspisivanja novog natječaja. Definirani rokovi od godinu dana nisu postavljeni na realnim osnovama, jer su projekti uglavnom okončani prije potpisivanja ugovora.

Procesom revizije uočeno je da se značajna sredstva dodjeljuju za financiranje projekata koji su već okončani, pa se postavlja pitanje narušava li ovakav način postupanja temeljno načelo sufinansiranja. S obzirom na to da korisnik grant sredstava, u razdoblju organiziranja projekta/manifestacije nije imao sredstva institucija BiH na raspolaganju, naknadna dodjela sredstava suštinski predstavlja refundaciju troškova po tom projektu.

PREPORUKA 7

Ministarstvo, kao institucija koja provodi proceduru dodjele sredstava granta i prati realizaciju utroška, bi trebalo kroz detaljnu informaciju upoznati Vijeće ministara BiH sa problemima sa kojim se suočava zbog kasnog donošenja odluka za dodjelu grant sredstava, a sve s ciljem unapređenja sustava, uz realno definiranje rokova za pravdanje utroška namjenski dodijeljenih sredstava granta.

8.1.4. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Sredstva za realizaciju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja iz prethodne godine su prenesena u iznosu od 797.951 KM. Tijekom 2022. godine izvršena je uplata od 1.096.750 KM po osnovu sravnjenja troškova sa UNICEF-om²³, tako da su ukupna sredstva iznosila 1.894.701 KM. Ukupna realizacija višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u 2022. godini je iznosila 123.852 KM. Realizacija se odnosila na obvezne troškove špedicije, transporta i skladištenja doniranih vakcina²⁴ tijekom isporuke od ulaza u BiH do krajnjeg korisnika u Bosni i Hercegovini.

²² Službeni glasnik BiH, br.: 85/22

²³ Nakon intenzivnih konzultacija sa UNICEF-om vezano za stanje sravnjavanja uplata 20.7.2022. godine Ministarstvo je tražilo pojašnjenje od UNICEF-a vezano za način evidentiranja uplata po programima COVAX i EU4HEALTH. Odgovoreno je kako UNICEF ne može razdvajati evidentirana financijska stanja po programima (ograničenja sustava koji vodi računovodstvo UNICEF-a), već prema platitelju/izvoru financiranja. U svezi s navedenim, 22.7.2022. godine, dostavljeno je finalno izvješće od strane UNICEF-a, a prema kojem po programima COVAX i EU4HEALTH, zbrojno ukupan višak za povrat iznosi 549,131.20 USD. Navedeno izvješće je prihvaćeno od BiH strane (na način da nisu iskazane primjedbe) te je sačinjen nacrt službenog Zahtjeva za povrat viška uplaćenih sredstava. Nakon što je prihvaćeno izvješće od strane UNICEF-a, utvrđen je ukupan iznos povrata sredstava po programima COVAX i EU4HEALTH od 549,131.20 USD koja su uplaćena od strane međunarodne organizacije UNICEF KOPENHAGEN 28.9.2022. godine u iznosu od 1.113.653,45 KM i knjižena na analitički konto 722791 – Ostali prihodi. Iznos od 1.113.653,45 KM je uplaćen po osnovu povrata sredstava nakon što je prihvaćeno izvješće od strane UNICEF-a gdje je utvrđen ukupan iznos sredstava za uplatu po programima COVAX i EU4HEALTH. Sredstva povrata su evidentirana na programima:

„Financiranje troškova iz ugovornih aranžmana za nabavu zdravstvenih protumjera protiv COVID-19“ – 0701B40, iznos: 1.096.749,27 KM (FOND 30)- iznos od 258.608,45 KM je namijenjen za povrat entitetima, a iznos od 838.140,82 KM koji predstavlja neiskorišteni višak realizacije nabave vakcina Moderna (donacija USA koja je realizirana kroz COVAX mehanizam).

„(EU4HEALTH) – Doprinos dostupnosti i pristupu vakcini protiv COVID-19 u BiH – 0701B90 iznos: 16.904,18 KM (FOND 30).

²⁴ Nije bilo troškova nabava novih vakcina putem GAVI-ja u 2022. godini

U razdoblju obavljanja završne revizije (svibanj 2023. godine) informirani smo kako Ministarstvo nije u 2023. godini sačinilo informaciju i izvješće Vijeću ministara BiH u svezi s realizacijom VKU za razdoblje 2020.-2022. godine iz razloga jer je procijenjeno da će u narednom razdoblju i dalje postojati potreba za nabavama vakcina, lijekova i zdravstvenih protumjera i jačanjem kapaciteta zdravstvenih institucija u Bosni i Hercegovini, a u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavi zdravstvenih protumjera, kao i bilateralnih, tripartitnih i drugih ugovora o nabavi i donacijama po ovom osnovu.

Naime, Vijeće ministara BiH je odredilo Ministarstvo kao nadležnu instituciju za zaključivanje ugovora u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavi zdravstvenih protumjera i ovlastilo ministricu civilnih poslova BiH da, u ime Bosne i Hercegovine, a na temelju iskazanih potreba Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izvrši potpisivanje ugovora u sklopu Sporazuma o zajedničkoj nabavi zdravstvenih protumjera.

Na temelju procjene potreba nabave vakcina, lijekova i zdravstvenih protumjera i činjenice da Ministarstvo u proračunu za 2023. godinu ne raspolaže financijskim sredstvima za plaćanje svih troškova koji se odnose na isporuku, uvoz i raspodjelu vakcina (i ostalih obveznih troškova po ovom temelju), pokrenut je postupak donošenja nove Odluke kojom će se višegodišnji kapitalni projekat "Financiranje troškova iz ugovornih aranžmana za nabavu zdravstvenih protumjera protiv COVID-19" za razdoblje 2020.-2022. godine produžiti na 2023., 2024. i 2025. godinu u iznosu preostalih sredstava. U tijeku je provedba e-konzultacija, a nakon obveznog roka objave Ministarstvo je planiralo pokrenuti proceduru prema Vijeću ministara BiH za donošenje nove odluke o produženju.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 2.781.592 KM, što je za 1.562.592 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Prihode koje je Ministarstvo ostvarilo u 2022. godini odnose se na prihode pružanja javnih usluga u iznosu od 2.073.700 KM i prihode od donacija iz inozemstva u iznosu od 707.892 KM.

Značajni prihodi ostvareni po osnovu pružanja javnih usluga su prihodi po osnovu uplaćenih pristojbi po zahtjevu za prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine u iznosu od 896.120 KM i na temelju povrata neopravdanih, ranije dodijeljenih, grant sredstava 1.163.431 KM.

Sustav praćenja naplate prihoda po osnovu uplaćenih administrativnih pristojbi po zahtjevima za prestanak državljanstva BiH odricanjem nije u potpunosti operativan, jer ne pruža pouzdane podatke o uplati sredstava prema mjestu podnošenja zahtjeva.

Zakonom o administrativnim pristojbama²⁵ definiran je iznos naknade od 800 KM koju je potrebno uplatiti prilikom podnošenja zahtjeva za odricanje od državljanstva BiH, dok je Odlukom o smanjenju administrativnih pristojbi za zahtjev za prestanak državljanstva BiH²⁶ ta naknada za

stanovnike zemalja bivše Jugoslavije smanjena na 200 KM. U Glavnoj knjizi Ministarstva

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, i 76/07

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/01

evidentiraju se samo prihodi po osnovu zahtjeva koji su podneseni u BiH, tj. na ovom kontu se ne evidentiraju uplate pristojbi po zahtjevima koji su podneseni u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH. Ministarstvo je uspostavilo sustav kontrole nad naplatom sredstava čija uplata je izvršena u zemlji, redovito se vrši usuglašavanje dostavljenih uplatnica sa podacima u Glavnoj knjizi, o čemu se sačinjavaju periodična izvješća. Također, u Ministarstvu je uspostavljena baza podataka - Evidencija o prestanku državljanstva BiH i elektronička obrada podataka koja sadrži podatke propisane Pravilnikom²⁷. Međutim, baza ne omogućava filtriranje podataka o predmetima koji su zaprimljeni putem diplomatsko-konzularne mreže BiH u svijetu, a samim tim ni podatak o sredstvima koja su po tom osnovu uplaćena u inozemstvu. Na inicijativu Ministarstva, pribavljena je informacija od Ministarstva vanjskih poslova BiH²⁸ o ostvarenim prihodima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2022. godini (907.265,27 KM) po osnovu naplate administrativnih pristojbi po osnovu prestanka državljanstva BiH odricanjem. Postojeća baza podataka nije u potpunosti operativna, jer ne osigurava pouzdane podatke o uplati sredstava prema mjestu podnošenja zahtjeva.

PREPORUKA 8

Potrebno je ubrzati aktivnosti na uspostavljanju sustava koji će pružati sveobuhvatne i pouzdane podatke o uplaćenim administrativnim pristojbama po osnovu zahtjeva za prestanak državljanstva odricanjem.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 242.697KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.827.164 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na obveze prema dobavljačima (5. 936.167 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (209.770 KM), obveze prema uposlenima (593.594 KM), kratkoročna razgraničenja (87.633 KM) i kratkoročna potraživanja (32.927 KM). Obveze prema dobavljačima na 31.12.2022. godine su u značajnoj mjeri evidentirana krajem prosinca na temelju zaključenih ugovora sa izabranim korisnicima sredstava tekućih grantova.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

²⁷ Pravilnik o vođenju evidencija o sticanju i prestanku državljanstva BiH, Službeni glasnik BiH, broj 7/19

²⁸ Akt broj: 09/23-16-1-44332-2/23 od 25.05.2023. godine

9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

9.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Prema pregledu dostavljenom iz Ministarstva tijekom godine je poslove drugog radnog mjesta obavljalo ukupno devet osoba za sedam radnih mjesta²⁹ (tijekom godine tri državna službenika obavljala su poslove pomoćnika ministra u Sektoru za zdravstvo)³⁰.

Za obavljanje navedenih poslova uposlenima je odobravana stimulacija u iznosu od 20 % prosječne neto plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca, odnosno u jednom slučaju naknada u visini od 35 % osnovne plaće državne službenice za obavljanje poslova drugog radnog mjesta (zamjena osoba na porodijskom odsustvu) u skladu sa internim aktom Ministarstva, što ukupno iznosi 19.591 KM.

Rješenja o ovlaštenju za obavljanje poslova drugog radnog mjesta je donijela ministrica u skladu s člankom 61. stavak (2) Zakona o upravi³¹ kojim je definirano da rukovoditelj tijela uprave predstavlja tijelo uprave, organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten i poduzima mjere iz nadležnosti tijela uprave, te odlučuje u skladu sa zakonom o pravima, obvezama i odgovornostima državnih službenika i uposlenika u vršenju službe.

Prema članku 31. stavak 1. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³² unapređenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja se putem internog ili javnog natječaja. Institucija je dužna obavljati interno oglašavanje i provoditi interni natječaj u slučaju kada postoji upražnjeno radno mjesto na koje se državni službenik može unaprijediti, a prema procjeni institucije postoji najmanje jedan kvalitetan kandidat za unapređenje kako je to definirano člankom 8. stavak 1. točka a) Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja unutarnjih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH³³.

²⁹ Javni oglas za prijem tri pomoćnika ministra od strane Agencije za državnu službu BiH objavljen je 25.8.2022. godine s rokom dostave dokumenata najkasnije do 15.9.2022. godine. Do konca tekuće godine procedura izbora pomoćnika ministra u ministarstvu nije bila okončana. Agencija za državnu službu BiH je 27.1.2023. godine Ministarstvu dostavila informaciju o postupanju u javnom oglasu u kojoj je navedeno da je neposredno pred održavanje pismenog dijela ispita za pomoćnike ministra, jedan član povjerenstva podnio ostavku. Pismeni dio stručnog ispita održan je u siječnju 2023. godine da bi nakon toga još jedan član povjerenstva podnio ostavku. Ministarstvo je 14.3.2023. godine Agenciji za državnu službu BiH uputilo zahtjev za djelomično poništenje natječaja za dva pomoćnika ministra u Sektoru za rad i zapošljavanje, socijalnu skrb i mirovinu i Sektoru za zdravstvo iz razloga planiranih izmjena na Pravilniku o unutarnjem ustroju ministarstva, što uključuje opis poslova i posebne uvjete radnih mjesta, a što može utjecati na opis poslova za mjesta koja se poništavaju. Obavještenje o djelomičnom poništenju natječaja Agencija je ministarstvu uputila 29.3.2023. godine. U razdoblju završne revizije Ministarstva za 2022. godinu natječajna procedura za izbor pomoćnika ministra u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove bila je u tijeku.

³⁰ Šef Odsjeka za pravne poslove pomoćnika ministra za pravne, kadrovske i opće poslove, šef Odsjeka za socijalnu skrb i mirovinu poslove pomoćnika ministra u Sektoru za rad, zapošljavanje, socijalnu skrb i mirovinu, šef Odsjeka za europske integracije i međunarodnu suradnju u Sektoru za zdravstvo, poslove pomoćnika ministra Sektora za zdravstvo, stručni savjetnik u oblasti državljanstva, poslove šefa Odsjeka za državljanstvo, stručni savjetnik za međunarodnu suradnju u oblasti rada i zapošljavanja, poslove šefa Odsjeka za rad i zapošljavanje, stručni savjetnik za normativne poslove u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove, poslove višeg stručnog suradnika za kadrovske i opće poslove u Odsjeku za kadrovske i opće poslove, vozač u odsjeku za unutarnju potporu i kontrolu poslove vozača kurira u Sektoru za pravne, kadrovske i opće poslove.

³¹ Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

³² Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

³³ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

Ovakva praksa u Ministarstvu traje dugo i, osim što nije u skladu sa zakonskim propisima, nije prihvatljiva ni sa stanovišta efikasnog funkcioniranja unutarnjih kontrola te osiguranja kontinuiteta u poslovima Ministarstva u cjelini.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popunjavati u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

9.2. Umirovljenje

Provedenom revizijom konstatirali smo kako su tijekom godine tri državna službenika³⁴ nastavila svoj radni odnos u Ministarstvu, iako su tijekom godine ispunili zakonske uvjete za mirovinu vezane za godine života.

Naime, Ministarstvo je prije ispunjavanja uvjeta za mirovinu, zatražilo mišljenje od Agencije za državnu službu BiH da produži radnopravni status spomenutim osobama na razdoblje od šest mjeseci. Kao razlog produženja radnog odnosa naveden je nedostatak ljudskih resursa na tim poslovima i neizvjesnost u pogledu upošljavanja osoba u tekućoj godini. Agencija za državnu službu BiH je navedene razloge ocijenila opravdanim te dala suglasnosti za produženje radnopravnog statusa državnim službenicima na razdoblje od šest mjeseci.

S obzirom na to da je u članku 50. stavak 1. točka b. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH³⁵ definirano da radni odnos prestaje kada državni službenik navrší 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja neovisno o godinama života, možemo zaključiti da je ovakav način umirovljenja državnih službenika u suprotnosti s navedenom odredbom Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno da se pridržava zakonskih odredbi kojima je regulirano pitanje umirovljenja državnih službenika u institucijama BiH.

10. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama³⁶.

Prema prezentiranim podacima³⁷, Ministarstvo je u 2022. godini provelo 19 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo četiri otvorena postupaka u vrijednosti od 272.670 KM, sedam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 110.064 KM, i osam postupaka u skladu s Aneksom II., u vrijednosti od 267.349 KM.

Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 57.818 KM.

³⁴ Dva u Odsjeku za materijalno-financijske poslove i pomoćnik ministra u Sektoru za državljanstvo.

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

³⁷ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 708.411 KM (613.961 KM iz tekućih izdataka i 94.450 KM iz kapitalnih izdataka).

Na temelju pregledanog uzorka javnih nabava nismo utvrdili značajnije nepravilnosti ili nedostatke.

11. OSTALO

11.1. IT revizija

Jedan od informacijskih sustava Ministarstva je i Informacijski sustav za obradu podataka o državljanstvima. Upravljanje spomenutim informacijskim sustavom je u nadležnosti Sektora za državljanstvo i putne isprave. Informacijski sustav za obradu podataka o državljanstvima ima veliki značaj budući da ga koriste i druge institucije u svom radu. Sustav se nalazi na serverima u sustavu e-vlade. Konfiguriran je automatski sustav kreiranja rezervnih kopija. Ne postoje pisane procedure vezane za kreiranje i testiranje ispravnosti rezervnih kopija niti se provodi periodično testiranje istih.

PREPORUKA 11

Potrebno je sačiniti pisane procedure za kreiranje i testiranje ispravnosti rezervnih kopija te periodično vršiti testiranje istih.

Kako Ministarstvo nema uposlenu odgovarajuću stručnu osobu za administraciju spomenutog sustava, Ministarstvo je identificiralo ovaj rizik te je planiralo održavanje sustava kroz zaključivanje ugovora sa fizičkom ili pravnom osobom nakon nove nadogradnje sustava. Ministarstvo je pokrenulo postupak nabave unapređenja i nadogradnje aplikacije za obradu podataka iz oblasti državljanstava, ali je ista poništena budući da jedina dostavljena ponuda nije bila uvezana na odgovarajući način. Ponovno je pokrenuta procedura nabave, ali je također poništena jer odabrani ponuđač nije dostavio dokaze propisane člankom 45. Zakona o javnim nabavama³⁸ u predviđenom roku tako da sustav nema odgovarajuće održavanje i administraciju.

PREPORUKA 12

Uzimajući u obzir značaj Informacijskog sustava za obradu podataka o državljanstvima neophodno je što prije osigurati odgovarajuće održavanje i administraciju.

11.2. Interresorne radne grupe-Povjerenstva i savjetodavna tijela

Ministarstvo je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije u područjima: nauke i obrazovanja, kulture i sporta, geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova, kao i deminiranja. Stoga se iz proračunskih sredstava Ministarstva, kao programi posebnih namjena, financira rad

³⁸ Službeni glasnik BiH broj: 39/14 i 59/22

interresornih radnih grupa, i to Povjerenstva za koordinaciju pitanja mladih u BiH, Državnog povjerenstva za granicu u BiH, Državnog povjerenstva za suradnju BiH sa organizacijom UNESCO te Povjerenstva za deminiranje u BiH. Također, iz proračuna Ministarstva se vrši isplata naknada za rad Vijeća za nauku BiH, kao savjetodavnog stručnog tijela Ministarstva u oblasti nauke i tehnologije i Vijeća za sport BiH, kao najvišeg savjetodavnog tijela Ministarstva koje se brine za razvoj sporta na razini BiH te Povjerenstva za certifikaciju eradikacije poliomijelitisa u BiH kao stručnog tijela u cilju provedbe aktivnosti na certifikaciji eradikacije poliomijelitisa u BiH. Imenovanje članova ovih interresornih radnih grupa vrši Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva. Članovi povjerenstava su predstavnici institucija BiH, predstavnici entiteta i Brčko distrikta BiH. Visina i način isplate naknada članovima tijela i povjerenstava kao i način podnošenja izvješća o radu su utvrđeni odlukama Vijeća ministara BiH.

U tijeku 2022. godine nastavljene su aktivnosti na imenovanju novih članova Povjerenstva, s obzirom na to da su u drugoj polovini 2019. godine istekli mandati svim članovima navedenih povjerenstava. U srpnju 2022. godine izvršeno je imenovanje Povjerenstva za deminiranje u BiH. Međutim, još uvijek nisu imenovane Državno povjerenstvo za suradnju BiH sa organizacijom UNESCO i Povjerenstvo za koordinaciju pitanja mladih u BiH.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo kako je Povjerenstvo za deminiranje u tijeku 2022. godine održalo 12 sjednica i da su za njegov rad utrošena sredstva u ukupnom iznosu od 13.733 KM. Povjerenstvo za deminiranje u BiH u skladu sa Zakonom o deminiranju u BiH³⁹, a na prijedlog Centra za uklanjanje mina u BiH, odobrava plan deminiranja u BiH, koji usvaja Vijeće ministara BiH. Plan deminiranja za 2022. godinu usvojen je od strane Vijeća ministara BiH 25.8.2022. godine. Izvješće o radu Povjerenstva za deminiranje u BiH za 2022. godinu Vijeće ministara BiH je usvojilo 18.5.2023. godine.

11.3. COVAX sustav

Vijeće ministara BiH je putem Ministarstva i GAVI⁴⁰ saveza (neprofitna fondacija koja je registrirana u Ženevi – Švicarska), 18.9.2020. godine, potpisalo Ugovor o preuzimanju obveza (aranžman o obveznoj kupovini) kojim je definirano kako će sudionici u COVAX mehanizmu imati pristup vakcinama zbog mehanizma o avansnoj kupovini koji će GAVI zaključiti s proizvođačima vakcina. Rok važenja ugovora je do 17.9.2023. godine. Bosna i Hercegovina je na temelju potpisanog ugovora naručila 1.232.000 vakcina za bolest COVID-19 (Federacija BiH 800.000, Republika Srpska 400.000 i Distrikt Brčko BiH 32.000 vakcina) i avansno platila 12.997.600 USD. Vezano za navedeni ugovor, potpisana su i dva pisma dopune – aneksi na predmetni ugovor⁴¹. Međutim, od naručenih i avansno plaćenih 1.232.000 vakcina, do sada je isporučeno svega 332.640 vakcina.

Kada je u pitanju finansijsko stanje prava i obveza u mehanizmu COVAX⁴², ukupno nerealiziranih finansijskih sredstava u korist BiH, koja se nalaze na posebnom ESCROW računu (otvoren u Švicarskoj) a kako je GAVI iskazao, iznose 9.079.706 USD.

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 5/02

⁴⁰ Globalna alijansa za vakcine

⁴¹ Prvi odobren i potpisan 5. 3. 2021. godine, a drugi 26. 3. 2021. godine

⁴² Napominjemo da sredstva za realizaciju aktivnosti unutar COVAX mehanizma nisu evidentirana u proračunu Ministarstva, nego na posebnom proračunskom podračunu 37114126-Nabava vakcina putem instrumenta COVAX – MCP BiH, kojim upravlja MFT BiH. Nakon otvaranja navedenog podračuna Ministarstvo je uputilo zahtjev sa instrukcijom za uplatu entitetskim institucijama u

Dana 27.5.2022. godine GAVI je elektroničkim putem dostavio Ministarstvu Plan za zatvaranje obveza u COVAX-u, a prije isteka ugovora i njegovog daljnjeg izvršenja, uz plaćanje **odustatnine** u iznosu od \$1.798.720 ili (2\$ po neisporučenoj dozi) uz vraćanje preostale razlike neutrošenog novca. Dana 13.12.2022. godine GAVI je elektroničkim putem obavijestio Ministarstvo **da više ne vrši usluge posredovanja u nabavi vakcina za zemlje potpisnice ugovora o pristupanju u mehanizam COVAX**, te da je isključivo moguća opcija za BiH prijevremeni raskid ugovora ili čekanje isteka ugovora (kraj 2023. godine), uz vraćanje preostalog nepotrošenog novca uz zadržavanje naknade u korist GAVI-ja u vrijednosti od 1.615.120 USD (zadnje financijsko izvješće GAVI-ja koje je Ministarstvo zaprimilo 10.5.2023. godine).

Napominjemo kako GAVI nije Ministarstvu dostavio točnu i preciznu specifikaciju troškova koji su nastali na teret BiH kao i plaćanja izlaznih troškova. Jedini dostavljeni dokument na koji se pozivaju, sa ograničenim financijskim objašnjenjem nastalih troškova, je „COVAX Self-Financing Participant Statement of Account“ od 10.5.2023. godine. Također, ističemo i upitan način otkazivanja Ugovora između GAVI-ja i Ministarstva, putem dopisa e-mailom.

U ovu cjelokupnu problematiku su uključene entitetske vlade, Brčko distrikt BiH kao i Pravobraniteljstvo BiH. Vlada Federacije BiH je na 338. sjednici, održanoj 10.11.2022. godine, usvojila Informaciju o realizaciji Ugovora o nabavi vakcina protiv COVID-19, te je donesen Zaključak Vlade Federacije BiH prema kojem je Vlada Federacije BiH suglasna za nastavak Ugovora o nabavi vakcina protiv COVID-19 u traženim količinama i vrstama koje iskaže Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH. Nije prihvaćen Sporazum o prijevremenom raskidu Ugovora o nabavi vakcina zaključen s GAVI-jem, te financijske obveze po ovom Sporazumu.

Također, utvrđeno je kako se, u slučaju da GAVI ne ispuni ugovorene obveze zaključno sa istekom važenja Ugovora o nabavi vakcina protiv COVID-19, pokrene arbitražni postupak po zahtjevu Vijeća ministara BiH, kao strane potpisnice ovog Ugovora, a u skladu sa navedenim Ugovorom, pri čemu je potrebno, a prije pokretanja arbitražnog postupka, putem Pravobraniteljstva BiH pribaviti sve potrebne informacije o načinu postupanja i vođenja arbitraže.

Vlada Republike Srpske je svojim aktom broj: 11/08-500-67/23 od 15.2.2023. godine, obavijestila Ministarstvo da ne prihvata Prijedlog sporazuma o prijevremenom raskidu Ugovora sa GAVI-jem. Suglasni su da se GAVI obavijesti o jednostranom raskidu ugovora, te da, ukoliko GAVI dragovoljno ne izvrši povrat neutrošenih sredstava (bez novih umanjenja), bude pokrenut arbitražni postupak, a po zahtjevu Vijeća ministara BiH. Brčko distrikt BiH se nije izjašnjavao po ovom pitanju, s obzirom na to da nema presudnu ulogu u odlučivanju, te na ranije izneseni stav

svezi s uplatama po ovom osnovu. Na poseban podračun u okviru JRT Trezora po predmetnom ugovoru GAVI izvršene su uplate/transfери u iznosu od 12.997.600 USD, od čega je Federacija BiH uplatila 8.440.000 USD (800.000 doza za 400.000 stanovnika), Republika Srpska 4.220.000 USD (400.000 doza za 200.000 stanovnika) i Brčko distrikt BiH 337.600 USD (32.000 doza za 16.000 stanovnika). Nakon evidentiranih uplata na podračunu Ministarstvo je davalo pisane naloge MFT BiH za transfere na ESCROW račun po osnovu Ugovora o nabavi vakcina sa GAVI. Dana 8.10.2020. godine izvršena je prva uplata GAVI-ju u iznosu od 1.971.200 USD, 15.12.2020. godine druga uplata u iznosu od 3.866.400 USD i 22.12.2020. godine treća uplata u iznosu od 7.160.000 USD. Napominjemo kako se trenutačno na ESCROW računu, a kako je GAVI iskazao nalaze sredstva u iznosu od 9.079.706 USD.

u konzultacijama da Vlada Brčko distrikta BiH u svemu prihvata ono što dogovore entiteti, osim ukoliko taj dogovor ide izravno na štetu proračunskih sredstava Brčko distrikta BiH.

Analiziranjem korespondencije između Pravobraniteljstva BiH i Ministarstva uočavamo kako Pravobraniteljstvo BiH uglavnom ukazuje na složenost i kompleksnost problematike, da se traže stavovi svih onih koji su osigurali novčana sredstva u predmetnom ugovoru, važnost pristupanja rješavanju mirnim putem, uz napomenu da se prije odlučivanja o pokretanju arbitražnog postupka treba upoznati sa načinom postupanja i vođenja postupka, s obzirom na to da su ti postupci izuzetno skupi i neizvjesni.

Ministarstvo je na nedavno održanoj Konferenciji u oblasti zdravstva (12.6.2023. godine) upoznalo nadležna entitetska ministarstva zdravlja i Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH o trenutnoj situaciji u kojoj se BiH nalazi unutar COVAX mehanizma. Daljnja postupanja Ministarstva po ovom pitanju će dobrim dijelom ovisiti o dobivenih mišljenjima i stavovima od entitetskih vlada i Vlade Brčko distrikta BiH. Procedure oko usuglašavanja zaključaka i zauzimanja zajedničkih stavova o daljnjem postupanju BiH unutar COVAX-a su još uvijek u tijeku.

Tijekom revizije, uočili smo kako svi akteri koji su bili uključeni u proces dogovaranja i ugovaranja unutar COVAX mehanizma po novonastaloj situaciji još uvijek nemaju jedinstven stav, kao niti da postoji jedinstveno pravno mišljenje o navedenom pitanju šta uraditi i kako postupiti, a što sve skupa usložnjava situaciju. Nadalje, prezentirano nam je da kada Ministarstvo bude imalo jednoglasnu odluku i stav da će tek tada uputiti zvanični akt prema Vijeću ministara BiH i obavijestiti ih o daljnjim postupcima jer je Ministarstvo samo koordinator u ovom slučaju.

Napominjemo kako je potrebno strogo voditi računa o pravodobnosti poduzimanja svih pravnih radnji, kao i o činjenici da Ugovor ističe 17.9.2023. godine, te uložiti dodatne napore da bi se u što skorije vrijeme došlo do zajedničkog stava po ovom pitanju.

PREPORUKA 13

Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji sa Pravobraniteljstvom BiH i svim drugim relevantnim institucijama BiH, pravodobno poduzme sve neophodne pravne radnje vezane za nastalu situaciju u svezi sa nabavom vakcina putem Instrumenta za globalni pristup vakcinama protiv bolesti COVID-19 (COVAX).

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentirane informacije o poduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2023. godini.

Reviziju u Ministarstvu za 2022. godinu obavili su: Nevena Bugarin - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Osman Paćuka - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nerman Velić - samostalni revizor za IT (član tima), Sadržmir Teskeredžić - revizor za pravnu potporu u reviziji (član tima), Helena Grbavac - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nevena Bućo - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvalitete izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nevena Bugarin, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-956/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	6.251.000	70.863	6.321.863	5.779.310	91
Bruto plaće i naknade	4.539.000	0	4.539.000	4.313.234	95
Naknade troškova uposlenih	709.000	67.000	776.000	731.995	94
Putni troškovi	271.000	50.000	321.000	278.183	87
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	135.000	-30.000	105.000	71.605	68
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	40.000	0	40.000	23.607	59
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	49.000	0	49.000	32.359	66
Unajmljivanje imovine i opreme	38.000	0	38.000	30.213	80
Izdaci za tekuće održavanje	58.000	3.863	61.863	51.711	84
Izdaci za osiguranje	12.000	0	12.000	7.498	62
Ugovorene i druge posebne usluge	400.000	-20.000	380.000	238.905	63
2. Kapitalni izdaci	150.000	0	150.000	87.633	58
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	107.000	0	107.000	87.633	82
Nabava ostalih stalnih sredstava	43.000	0	43.000	0	0
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	5.990.000	0	5.990.000	5.669.980	95
Grant pojedincima	110.000	0	110.000	110.000	
Grant neprofitnim organizacijama	5.880.000	0	5.880.000	5.559.980	95
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	12.391.000	70.863	12.461.863	11.536.924	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	1.894.701	1.894.701	123.852	7
Financiranje troškova iz ugovorenih aranžmana za nabavu zdravstvenih protumjera protiv COVID-19		1.894.701	1.894.701	123.852	7
6. Novčane donacije	0	20.579.332	20.579.332	2.732.692	13
Projekat - UNESKO SEMINAR	0	79.452	79.452	78.567	99
Projekat - UNESKO STEČAK	0	320	320	0	0
Projekat - Regionalni centar za raz. Mental. Zdravlja JIE	0	1.130	1.130	0	0
Projekat - VBC DUNAV	0	271	271	0	0
Projekat - EURJDICE	0	88.629	88.629	59.079	67
Projekat - EKO-BIH MREŽA	0	15.125	15.125	13.653	90
EU SOCEM	0	59.787	59.787	0	0

Jačanje kapaciteta za nadzor i odgovor na avijarnu i pandemijsku influencu u BiH	0	12.956	12.956	12.776	99
Zajedničke akcije 2017. g. u oblasti zdravstva	0	111.361	111.361	13.580	12
Zajedničke akcije 2018. g. u oblasti zdravstva SHARP	0	120.775	120.775	11.881	10
UNESKO Nauka		10.487	10.487	0	0
Europska akcija o partnerstvu za cjelovite žitarice	0	77.340	77.340	69.967	90
EAC 2020 - Europska sedmica sporta	0	186.348	186.348	186.348	100
JADECARE	0	0	0	0	
Donacija ISS Talijanski nacionalni institut	0	1.541	1.541	1.537	100
Podrška UNICEF jačanje ljudskih resursa zdravstvo	0	76.669	76.669	76.301	100
BEST REMAP	0	176.168	176.168	131.843	75
EU za zdravlje EU4HEALT	0	19.273.848	19.273.848	1.843.852	10
Podrška odgovora na COVID-19 U BiH nabava vakcina i materijala	0	0	0	0	
VHO projekat podrška MCP BiH	0	90.467	90.467	90.467	100
ERASMUS YOUTH WIKI BA	0	90.774	90.774	47.638	52
Epiconcept projekat	0	105.883	105.883	95.202	90
7. Programi posebne namjene	0	200.000	200.000	200.000	100
Rezerve Odluka VM br. 94/22	0	200.000	200.000	200.000	100

8. Ukupno (4+5+6+7)	12.391.000	22.744.896	35.135.896	14.593.468	42
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	32.927	27.380	120
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	32.927	27.380	120
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	209.770	279.928	75
Stalna sredstva	1.366.621	1.343.782	102
Ispravka vrijednosti	1.156.851	1.063.854	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	209.770	279.928	75
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	242.697	307.308	79
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	6.617.394	472.903	1.399
Kratkoročne tekuće obveze	5.936.167	65.103	9.118
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	593.594	407.800	146
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	87.633	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	209.770	279.928	75
Izvori sredstava	209.770	279.928	75
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6.827.164	752.831	907

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	1.219.000	0	1.219.000	2.073.700	170
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.219.000	0	1.219.000	2.073.700	170
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	707.892	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	707.892	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	1.219.000	0	1.219.000	2.781.592	228

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Ministrica
dr. sc. Dubravka Bošnjak

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.05.2023. godine

Ministrica

dr. sc. Dubravka Bošnjak